

Cellular pathology. Dystrophies.

Lecture-10. Stromal - vascular dystrophies.

Lecturer. Avazbek Mamataliyev Ro'zuvaevich., Docent, Candidatus Medicinae

Nazorat savollari

Assignment

1. Mezenximal oqsil distrofiyalarni klassifikatsiyasini ayting?
2. Fibrinoid – nekrozni tushuntiring?
3. Biriktiruvchi to'qimani gialinozi qachon kuzatiladi?
4. Gialinozning funksional ahamiyati qanday?

Answers:

1. Mezenximal oqsil distrofiyalarni klassifikatsiyasini ayting?

- ✓ mukoid bo'kish
- ✓ fibrinoid bo'kish
- ✓ gialinoz
- ✓ amiloidozlar

Mukoid va fibrinoid bo'kish, gialinoz biriktiruvchi to'qimani dezorganizatsiyasi, tomir - to'qima o'tkazuvchanligini ortishi, destruksiyasi va oqsil – polisaxarid komplekslarni hosil bo'lishida mustaqil holda yoki ketma – ketlik bosqichida rivojlanishi mumkin. Amiloidozda ulara farqliros amiloidobdastlar tomonidan normada uchramaydigan fibrilyar oqsil “oqsil – polisaxarid kompleks – amiloid” hosil bo'ladi.

2. Fibrinoid – nekrozni tushuntiring?

Biriktiruvchi to'qimaning tamomila destruksiyalanishi bilan ta'riflanadi. Fibrinoid nekroz o'chag'lari atrofida, asosan, xujayraga aloqador makrofagal reaksiya avj oladi.

3. Biriktiruvchi to'qimani gialinozi qachon kuzatiladi?

Biriktiruvchi to'qimani gialinozi fibrinoid bo'kishdan so'ng yuzaga keladi. Mikroskopik biriktiruvchi to'qima bo'kadi, fibrilyar tuzilishini yo'qotadi, bir jinsli zich tog'aysimon massaga aylanadi, hujayralari atrofiyalanadi. Bu immun buzilishlar bilan boruvchi revmatik kasalliklarda kuzatiladi.

4. Gialinozning funksional ahamiyati qanday?

Gialinozning funksional ahamiyati jarayonning nechog'lik avj olganligi va tarqalganligiga qarab har xil bo'ladi. 1. Maxalliy tUSDagi biriktiruvchi to'qima

gialinozi, masalan, chandiqlardagi gialinoz aytarlik katta o'zgarishlarni keltirib chiqarmasligi mumkin. 2. Tarqoq gialinoz anchagina funksional o'zgarishlarga olib keladi va og'ir oqibatlarga sabab bo'lishi mumkin, masalan, revmatizm, sklerodermiya, gipertoniya kasalligida shunday bo'ladi va xokazo.

Test savollari

1. Fibrinoid bukishga olib keluvchi faktorlar qaysi?

- a. revmatik kasalliklar
- b. gormonal buzilishlar
- c. giperpigmentatsiya
- d. o'tkir zaxarlanish

2. Qaysi patologik jarayon yakunida gialinoz rivojlanishi mumkin?

- a. glikogenezda
- b. plazmorragiyada
- c. amiloidozda
- d. minerallar almashinuvini buzilishida

3. Mukoid bo'kishning asosiy belgilaridan biri?

- a. biriktiruvchi to'qimani asosiy moddasida rivojlanadi
- b. glikogenni to'planishi
- c. biriktiruvchi tukima xujayralarida rivojlanadi.
- d. biriktiruvchi tukimani chuqur dezorganizatsiyasi.

4. Mukoid bo'kishda metaxromaziya fenomenini aniqlash uchun qaysi bo'yoq ishlatiladi?

- a. Sudan III
- b. Kongo qizili
- c. Shik reaksiyasi
- d. toluidin ko'ki bilan

5. Mezenximal disproteinozlarning turlarini aytib bering:

- a. mukoid bukish, gialinoz
- b. xira bukish, shillikli distrofiya
- c. fibrinoid bukish, amiloidoz
- d. gialin tomchili distrofiya, gidropik distrofiya

6. O'pka infarkti ustida plevrada qanday o'zgarish aniqlash mumkin?

- a. gialinoz
- b. amiloidoz
- c. mukoid bukish
- d. fibrinoz xosilalar

7. Mukoid bukishda biriktiruvchi tukimaga kanday uzgarishlar xos?

- a. glikozaminoglikanlarning kayta taksimlanishi va tuplanishi
- b. to'qima o'tkazuvchanligining pasayishi
- c. elastik tolalarning parchalanishi
- d. kollagen tolalarning buzilishi

8. Gialin-nima?

a. immun kompleks va lipid ushlovchi fibrillyar oqsil

b. tog'ay

c. glikozaminoglikan

d. amiloid tutgan fibrillyar oqsil

9. Mitral komissurotomiya bo'yicha olib tashlangan yurak bo'lmachasi quloqchasida patolog tomonidan gomogenizatsiya zonasi, biriktiruvchi to'qima bazofiliyasi uning to'la destruksiyasini aniqlandi. Topilgan o'zgarishlar qaysi jarayonga xos?

a. gialin-tomchili distrofiyaga

b. mukoid bo'kishga,

c. fibrinoid bo'kishga

d. gidropik distrofiyaga

10. Gialinli tromblar ko'pincha qayerda uchrashini kursating?

a. aortada

b. koronar arteriyalarda

c. venalarda

d. kapillyarlarda

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
A	B	A	D	A	D	A	A	C	D